

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 343/2003 НА СЪВЕТА

от 18 февруари 2003 година

за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета държава

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 63, параграф 1, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

като има предвид, че:

(1) Общата политика за убежище, включваща Обща европейска система за убежище, е съставна част от целта на Европейския съюз за постепенно изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, отворена за онези, които, принудени от обстоятелствата, търсят по законоустановения път закрила от Общността.

(2) На своята извънредна среща в Тампере, проведена на 15 и 16 октомври 1999 г., Европейският съвет се съгласи да работи за установяването на Обща европейска система за убежище, която се основава на пълното и всеобхватно прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., нея изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г., като по този начин гарантира, че никой не може да бъде върнат обратно, за да бъде подложен на преследване, т.е. като поддържа принципа за неотблъскване (Non-refloument). В тази връзка, и без да се накърняват критериите за компетентността, които са установени с този регламент, държавите-членки, които прилагат без изключение принципа за неотблъскване, се считат за страни, които са сигурни за гражданите на трета страна.

¹ ОВ С 304 Е, 30.10.2001 г., стр. 192.

² Становище, дадено на 9 април 2002 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 125, 27.5.2002 г., стр. 28.

(3) В заключенията от Тампере също така се посочва, че тази система трябва да включва в краткосрочен план ясен и работещ метод за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище.

(4) Един подобен метод трябва да се основава на обективни, честни критерии както за държавите-членки, така и за заинтересованите лица. По-специално той трябва да даде възможност бързо да се определи компетентната държава-членка, така че да се гарантира ефективен достъп до процедурите за определяне статута на бежанец, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбите за убежище.

(5) По отношение на поэтапното въвеждане на Обща европейска система за убежище, която трябва да води в по-дългосрочен план до обща процедура и единен статут, които е валиден за цялата територия на Съюза, за онези, които са получили убежище, целесъобразно е на този етап едновременно с осъществяването на нужните подобрения в светлината на опита да се потвърдят принципите, лежащи в основата на Конвенцията за определяне на държавата, компетентна за разглеждането на молбите за убежище в една от държавите-членки на Европейските общности¹, подписана в Дъблин на 15 юни 1990 г. (наричана по-долу Дъблинската конвенция), чието прилагане стимулира процеса на хармонизиране на политиката за убежище.

(6) Целостта на семейството трябва да бъде съхранена, доколкото това е съвместимо с останалите преследвани цели, чрез установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молба за получаване на убежище.

(7) Едновременната обработка на молбите за убежище на членовете на едно семейство от една единствена държава-членка дава възможност да се осигури внимателното проучване на молбите и добре се обосноват взетите по отношение на тях решения. Независимо от това, държавите-членки трябва да имат възможност за дерогация на критериите за компетентността, за да направят възможно събирането на едно място на членовете на семейството, когато това е необходимо по хуманитарни съображения.

(8) Постепенното създаване на зона без вътрешни граници, в която свободното придвижване на хора е гарантирано в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност и установяването на политики на Общността по отношение на условията за влизане и пребиваване на граждани на трета страна, включващи съвместни усилия за контрол по външните граници, прави възможно постигането на равновесие между критериите за отговорност в дух на солидарност.

(9) Приложението на този регламент може да се улесни, а ефективността му - да се повиши чрез двустранни споразумения между държавите-членки за

¹ОВ С 254, 19.8.1997 г., стр. 1.

подобряване на комуникацията между компетентните органи, които съкращават сроковете на процедурите или опростяват обработката на исканията за поемане на отговорността или за връщане, или установяващи процедури за реализиране на прехвърлянето.

(10) Трябва да бъде гарантирана приемствеността между системата за определяне на компетентната държава-членка, установена с Дъблинската конвенция, и системата, установена с настоящия регламент. Аналогично е необходимо да се осигури съгласуваност между настоящия регламент и Регламент (ЕО) № 2725/2000 г. на Съвета от 11 декември 2000 г. относно създаването на система „Евродак” за сравняване на дактилоскопични отпечатаци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция

(11) Действието на системата „Евродак”, така както е предвидено в Регламент (ЕО) № 2725/2000 г., и по-специално приложението на членове 4 и 8, които се съдържат в него, трябва да улесни прилагането на този регламент.

(12) По отношение на третирането на хората, попадащи в обхвата на този регламент, държавите-членки са обвързани със задължения по силата на международните правни актове, по които те са страни.

(13) Необходимите мерки за прилагането на настоящия регламент трябва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., относно установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията.

(14) Прилагането на настоящия регламент се подлага на оценка на редовни интервали.

(15) Настоящият регламент зачита основните права и принципи, които са признати по-специално в Хартата за основните права на Европейския съюз. По-конкретно, той се стреми да гарантира пълното зачитане на правото на убежище, което е гарантирано в член 18.

(16) Тъй като целта на предложената мярка, а именно – установяването на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна, – не може да бъде постигната в достатъчна степен от отделните държави-членки и, предвид мащаба и евентуалните й последици, именно поради тази причина може да бъде по-добре постигната на нивото на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, които е уреден в член 5 на Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, уреден в този член, настоящият регламент не отива отвъд онова, което е необходимо за постигането на тази цел.

(17) В съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство на Великобритания и на Ирландия, приложен към Договора за Европейски съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Обединеното кралство Великобритания и Ирландия уведомяват с писма от 30 октомври 2001 г., желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.

(18) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейски съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на този регламент, не е обвързана с него и не го прилага.

(19) Дъблинската конвенция остава в сила и продължава да се прилага между Дания и държавите-членки, които са обвързани с настоящия регламент до момента, в който бъде сключено споразумение, което позволява участието на Дания в настоящия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ЦЕЛ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Настоящия регламент установява критериите и механизмите за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна.

Член 2

За целите на настоящия регламент:

а) „гражданин на трета страна” означава всеки, който не е гражданин на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност;

б) „Женевска конвенция” означава Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Нюйоркския протокола от 31 януари 1967 г.;

в) „молба за убежище” означава молба, която е подадена от гражданин на трета страна, която може да се разбира като молба на международна закрила от държава-членка, по силата на Женевската конвенция. Всяка молба за международна закрила по презумпция се приема, че е молба за убежище, освен ако гражданинът на трета страна изрично поиска друг вид закрила, която може да бъде поискана отделно.

г) „търсещ убежище” означава гражданин на трета страна, който е подал молба за убежище, по което все още не е взето окончателно решение;

д) „разглеждане на молба за убежище” означава всяко разглеждане на, или решение или определение относно, молба за убежище от компетентните органи, в съответствие с националното право, с изключение на процедурите за определяне на компетентната държава-членка в съответствие с настоящия регламент;

е) „оттегляне на молба за убежище” означава действията, с които търсещият убежище прекратява производствата, които са започнали с подаването на молбата му за убежище, в съответствие с националното право, било то изрично или мълчаливо;

ж) „бежанец” означава всеки гражданин на трета страна, който кандидатства с се за придобиване на статута по Женевската конвенция и получил разрешение за това на територията на държава-членка;

з) „непридружено малолетно или непълнолетно лице” означава лица под 18-годишна възраст, които не са сключили брак, които пристигат на територията на държавите-членки и не се придружени от възрастен, който да отговаря за тях по закон или по обичай, за времето през което те не са ефективно поставени под грижите на такова лице; това определение включва също така малолетните и непълнолетни лица, които са оставени без придружител, след като са влезли на територията на държавите-членки;

и) „членове на семейството” означава, доколкото семейството е съществувало още в страната на произход, следните членове на семейството на търсещия убежище, които присъстват на територията на държавите-членки:

- (i) съпругата на търсещия убежище или неговия несклучил брак партньор, с който се намира в трайна връзка, когато законодателството или практиката на въпросната държава-членка разглежда несемейните двойки по начин, сравним със семейните двойки, по силата на своето законодателство, отнасящо се до чужденците;
- (ii) малолетните и непълнолетни деца на двойките по точка i) или на търсещия убежище, при условие че те не са сключили брак и че са на негова издръжка, и независимо от това дали те са били родени във или извън брака или осиновени по реда на тяхното национално право;
- (iii) бащата, майката или настойника, когато търсещия убежище или бежанецът е малолетен или непълнолетен и не е сключил брак;

й) „документ за пребиваване” означава всяко разрешение, издадено от компетентните органи на държава-членка, с което се разрешава на гражданин на трета страна да пребивава на нейна територия, включително документите, на които се основава разрешението за оставане на територията при условията на мерки за временна закрила или до прекратяване действието на обстоятелствата, пречатстващи изпълнението на заповед за принудително отвеждане, с изключение на визи и разрешения за пребиваване, издадени по време на изискуемия срок за определяне на компетентната държава-членка по силата на настоящия регламент или по време на разглеждане на молба за убежище или на молба за разрешение за пребиваване;

к) „виза” означава разрешение или решение на държава-членка, което се изисква за транзитно преминаване или влизане с намерение за пребиваване в тази държава-членка или в няколко държави-членки. Видът на визата се определя в съответствие със следните определения:

- (i) „дългосрочна виза” означава разрешение или решение на държава-членка, което се изисква за влизане с намерение за пребиваване в тази държава-членка за повече от три месеца;
- (ii) „краткосрочна виза” означава разрешение или решение на държава-членка, което се изисква за влизане с намерение за пребиваване в тази държава или в няколко държави-членки за срок, чиято обща продължителност не надхвърля три месеца;
- (iii) „транзитна виза” означава разрешение или решение на държава-членка за влизане с цел транзитно преминаване през територията на тази държава или на няколко държави-членки, с изключение на транзитно преминаване през летище;
- (iv) „летищна транзитна виза” означава разрешение или решение, даващо възможност на гражданин на трета страна, който конкретно е обект на това изискване да премине през транзитната зона на летище, без да получи достъп до националната територия на въпросната държава-членка, по време на транзитно спиране или трансфер между два сектора на международен полет.

ГЛАВА ВТОРА

ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Член 3

1. Държавите-членки разглеждат молбите на всеки гражданин на трета държава, който подава молба за убежище до която и да било от тях на границата или на тяхна територия. Молбите се разглеждат от една единствена държава-членка, а именно от онази, за която критериите, изложени в Глава трета, сочат, че е компетентна за това.

2. Като изключение от параграф 1, всяка държава-членка може да разгледа молба за убежище, която е подадена до нея от гражданин на трета държава-членка, дори ако подобно разглеждане не спада към нейните отговорности съгласно критериите, изложени в този регламент. В този случай въпросната държава-членка става държава-членка, компетентна по смисъла на настоящия регламент и изпълнява задълженията, свързани с тази отговорност. При нужда, тя информира първоначално компетентната държава-членка, държавата-членка, водеща процедурата за определяне на компетентната държава-членка или държавата-членка, която е била помолена да поеме отговорността за или да върне търсещия убежище.

3. Всяка държава-членка си запазва правото в съответствие с националното си законодателство да изпрати търсещия убежище в трета страна, в изпълнение на разпоредбите на Женевската конвенция.

4. Търсещият убежище се информира писмено на език, който той с основание може да се очаква да разбира, за приложението на настоящия регламент, неговите срокове и последиците от него.

Член 4

1. Процедурата за определяне на държавата-членка, която е компетентна по смисъла на този регламент, започва веднага след като за първи път бъде подадена молба за убежище пред държава-членка.

2. Молба за убежище се счита за подадена, след като до компетентните органи на заинтересованата държава-членка достигне формуляр, подаден от кандидата за убежище или доклад, изготвен от компетентните органи. В случай че не е подадена писмена молба, интервалът между молбата за намерение и изготвянето на доклада трябва да бъде възможно най-кратък.

3. За целите на настоящия регламент положението на малолетно или непълнолетно лице, което придружава търсещия убежище и отговаря на определението за член на семейството, съдържащо се в член 2, i), е неразделна част от това на неговия родител или настойник и спада към отговорностите на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище на този родител или настойник, дори ако малолетното или непълнолетно лице в индивидуален план не се явява лице, търсещо убежище. По същия начин се третираат деца, родени след пристигането на търсещия убежище на територията

на държавите-членки, без да е необходимо да започне ново производство за поемане на отговорността за тях.

4. В случай че до компетентните органи на държава-членка е подадена молба за убежище от молител, който е на територията на друга държава-членка, определянето на компетентната държава-членка се прави от държавата-членка, на чиято територия се намира търсещия убежище. Последната държава-членка се информира незабавно от държавата-членка, която е получила молбите, и в този случай за целите на настоящия регламент се разглежда като държавата-членка, пред която е подадена молбата за убежище. Търсещият убежище се информира писмено за този трансфер и за датата, на която е станал той.

5. Търсещият убежище, което се намира в друга държава-членка и подава там молба за убежище след като оттегли молбата си по време на процедура за определяне на компетентната държава-членка, се връща обратно, при условията, изложени в член 20, от държавата-членка, пред която е била подадена това молба за убежище, с цел за приключи процедурата за определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище.

Това задължение отпада, ако търсещият убежище междувременно е напуснал териториите на държавите-членки за срок, не по-малък от три месеца, или е получил документ за пребиваване от държава-членка.

ГЛАВА ТРЕТА

ИЕРАРХИЯ НА КРИТЕРИИТЕ

Член 5

1. Критериите за определяне на компетентната държава-членка се прилагат в последователността, в която са изложени в настоящата глава.

2. Компетентната в съответствие с критериите държава-членка се определя въз основа на съществуващото положение към момента, в който търсещият убежище е подал за първи път молбите си пред държава-членка.

Член 6

В случай че търсещият убежище е непридружено малолетно или непълнолетно лице, за държава-членка, компетентна за разглеждането на молбите се счита онази, в която законно се намира член на неговото семейство, при условие че това е в интерес на малолетното или непълнолетно лице.

В отсъствие на член на семейството, за държава-членка, компетентна за разглеждането на молбите се счита онази, в която малолетното или непълнолетно лице е подало молбите си за убежище.

Член 7

В случай че търсещият убежище има член на семейството, независимо от това дали семейството е било създадено преди това в страната на произход, който е получил разрешение да пребивава като бежанец в държава-членка, тази държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище, при условие че заинтересованите лица желаят това.

Член 8

Ако търсещият убежище има член на семейството в държава-членка, чиято молба все още не е била обект на първо решение по същество, тази държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище, при условие че заинтересованите лица желаят това.

Член 9

1. Ако търсещият убежище притежава валиден документ за пребиваване, държавата-членка, която е издала документа, е компетентна за разглеждането на молбите за убежище.

2. Ако търсещият убежище притежава валидна виза, държавата-членка, която е издала документа, е компетентна за разглеждането на молбите за убежище, освен ако визата е била издадена от името на или с писменото разрешение на друга държава-членка. В този случай последната държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище. Когато държава-членка предварително се допита до централния орган на друга държава-членка, по-специално от съображения за сигурност, отговорът на последната на запитването не се счита за писмено разрешение по смисъла на тази разпоредба.

3. Когато търсещият убежище притежава повече от един валиден документ за пребиваване или виза, издадени от различни държави-членки, компетентността за разглеждането на молбите за убежище се поема от държавите-членки в следния ред:

а) държавата-членка, която е издала документа за пребиваване, даващ право на най-дълъг срок на пребиваване или - когато сроковете на валидност са идентични, - държавите-членки, които са издали документа за пребиваване с най-късна дата на изтичане на валидността;

б) държавата-членка, която е издала визата с най-късна дата на изтичане на валидността, когато различните визи са от един и същ вид;

в) когато визите са от различни видове, държавите-членки, които са издали визата с най-дълъг срок на валидност, или, когато сроковете на валидност са

идентични, държавите-членки, които са издали визата с най-късна дата на изтичане на валидността.

4. Когато търсещият убежище притежава само един или няколко документа за пребиваване, чиято валидност е изтекла по-малко от две години преди това или една или няколко визи, чиято валидност е изтекла по-малко от шест месеца преди това и които на практика са му позволили да влезе на територията на държава-членка, параграфи 1, 2 и 3 се прилагат дотогава, докато търсещия убежище не напусне територията на държавите-членки.

Когато търсещият убежище притежава един или няколко документа за пребиваване, чиято валидност е изтекла повече от две години преди това или една или няколко визи, чиято валидност е изтекла повече от шест месеца преди това и които на практика са му позволили да влезе на територията на държава-членка и ако той не е напуснал територията на държавите-членки, компетентна е държавата-членка, където е подадена молбата.

5. Обстоятелството, че документът за пребиваване или визата е издаден/а/ на основата на лъжлива или присвоена чужда самоличност или след представяне на документи с невярно съдържание, или на подправени или невалидни документи, не е пречка компетентността да се вмени на държавата-членка, която го/я е издала. Независимо от това, държавата-членка, която издава документа за пребиваване или визата, не е компетентна, ако може да установи, че е налице измама, извършена след като документът или визата е бил/а/ издаден/а/.

Член 10

1. Когато се установи, въз основа на преки или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 18, параграф 3, включително данни, предвидени в Глава трета на Регламент (ЕО) № 2725/2000 г., че търсецо убежище лице незаконно е пресякло по суша, море или въздух границата на държава-членка, в която е влязло идвайки от трета страна, тази държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище. Тази отговорност отпада 12 месеца след датата на нелегално пресичане на границата.

2. Когато държава-членка не може или повече не може да носи отговорност в съответствие с параграф 1, и когато се установи, въз основа на преки или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 18, параграф 3, че търсещият убежище - който е влязъл незаконно на територията на държавите-членки или чиито обстоятелства на влизане на тази територия не могат да бъдат установени, - към момента на подаване на молбите продължително време е живял в държава-членка в течение на поне пет месеца, тази държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище.

Ако търсещия убежище е живял в различни държави-членки в течение на периоди от поне пет месеца, държавата-членка на последното пребиваване е компетентна за разглеждането на молбите.

Член 11

1. Ако гражданин на трета страна влезе на територията на държава-членка, където е освободен от задължението да има виза, тази държава-членка отговаря за разглеждането на молбите му за убежище.

2. Принципът, съдържащ се в параграф 1, не се прилага, ако гражданинът на трета страна подаде молбите си за убежище в друга държава-членка, където също е освободен от задължението да има виза за влизане на нейна територия. В този случай последната държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите за убежище.

Член 12

Когато молбите за убежище е направена в международна транзитна зона на летище на държава-членка от гражданин на трета страна, тази държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите.

Член 13

Когато не може да бъде посочена държава-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище, на основата на критериите, изброени в настоящия регламент, първата държава-членка, пред която е представена молбите за убежище, е компетентна за разглеждането й.

Член 14

Когато няколко членове на едно семейство едновременно подадат молби за убежище в една и съща държава-членка или на достатъчно близки дати, за да могат съвместно да бъдат проведени процедурите за определяне на компетентната държава-членка, и когато прилагането на критериите, съдържащи се в настоящия регламент, би довело до разделянето им, компетентната държава-членка се определя на основание на следните разпоредби:

а) отговорност за разглеждането на молбите за убежище на всички членове на семейството се носи от държавата-членка, която критериите сочат като компетентна за поемането на закрилата на по-голямата част от тях;

б) в противен случай, отговорност носи държавата-членка, която критериите сочат за компетентна за разглеждането на молбите на най-възрастния от тях.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ХУМАНИТАРНА КЛАУЗА

Член 15

1. Всяка държава-членка, дори когато не е компетентна по смисъла на определените в настоящия регламент критерии, може да събере заедно членовете на едно и също семейство, както и други роднини на негова издръжка, от хуманитарни подбуди, основаващи се по-специално на съображения от семеен или културен характер. В този случай тази държава-членка, по искане на друга държава-членка, разглежда молбите за убежище на заинтересованото лице. Заинтересованите лица са длъжни да дадат съгласието си за това.

2. В случаите, когато заинтересованото лице е в зависимост от друго лице по причина на бременност или новородено дете, тежко заболяване, тежък недъг или старост, държавите-членки обикновено оставят или събират заедно търсещия убежище с друг роднина, намиращ се на територията на една от държавите-членки, при условие че семейните връзки са съществували в страната на произход.

3. Ако търсещият убежище е непридружено малолетно или непълнолетно лице, което има роднина или роднини в друга държава-членка, които могат да се грижат за него, държавите-членки при възможност събират малолетното или непълнолетно лице с неговия роднина или роднини, освен ако това не е в интерес на малолетното или непълнолетно лице.

4. Ако замолената държава уважи искането, компетентността за разглеждането на молбите преминава върху нея.

5. Условието и редът за прилагане на този член, включително, когато това е приложимо, помирителните механизми за преодоляване на различията между държавите-членки по отношение на нуждата от събиране на въпросните лица или на мястото, където това следва да бъде направено, се приемат в съответствие с процедурата по член 27, параграф 2.

ГЛАВА ПЕТА

ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА И ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

Член 16

1. Държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище по смисъла на настоящия регламент, е длъжна:

а) да поеме, при условията, предвидени в членове 17 - 19, отговорността за търсещо убежище лице, което е подало молба в друга държава-членка;

б) да завърши разглеждането на молбите за убежище;

в) да приеме обратно, при условията, предвидени в член 20, търсещо убежище лице, чиято молба е в процес на разглеждане и което се намира на територията на друга държава-членка без разрешение;

г) да приеме обратно, при условията, предвидени в член 20, търсещо убежище лице, което е оттеглило молбите си в процес на разглеждане и е подало молба в друга държава-членка;

д) да приеме обратно, при условията, предвидени в член 20, гражданин на трета страна, чиято молба е отхвърлена от нея и който се намира на територията на друга държава-членка без разрешение.

2. Ако държава-членка издаде документ за пребиваване на името на търсещия убежище, задълженията по параграф 1 преминават върху тази държава-членка.

3. Задълженията по параграф 1 отпадат, ако гражданинът на трета страна е напуснал територията на държавите-членки от поне три месеца, освен ако гражданинът на трета страна притежава валиден документ за пребиваване, издаден от компетентната държава-членка.

4. Задълженията по параграф 1, букви г) и д) отпадат също така веднага щом държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите, приеме и приложи на практика, след оттеглянето или отхвърлянето на молбите, необходимите разпоредби, преди гражданинът на трета страна да може да отиде в страната си по произход или в друга страна, до която той може легално да пътува.

Член 17

1. Когато държава-членка, пред която е била подадена молба за убежище, прецени, че друга държава-членка е компетентна за разглеждането на молбите, тя може възможно най-бързо и при всички случаи в тримесечен срок от датата, на която молбата е било подадена по смисъла на член 4, параграф 2, да се обърне към другата държава-членка с искане да поеме отговорността за търсещия убежище.

Ако искането за поемане на отговорността за търсещо убежище лице не е отправено в рамките на този тримесечен срок, компетентността за

разглеждането на молбите за убежище ще се носи от държавата-членка, в която е била подадена молбата.

2. Молещата държава-членка може да поиска спешен отговор в случаите, когато молбата за убежище е била подадена след отказ за влизане или оставане, след арестуване заради незаконно пребиваване или след връчване или изпълнение на заповед за принудително отвеждане и/или когато търсещият убежище е задържан в ареста.

В искането се посочват причините, обуславящи необходимостта от спешен отговор и срокът, в който се очаква отговор. Този срок е от минимум една седмица.

3. И в двата случая искането за поемане на отговорността от друга държава-членка се прави чрез представяне на стандартен формуляр, като то включва преките или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 18, параграф 3, и/или останалите реквизити на декларацията на търсещия убежище, даващи възможност на компетентните органи на замолената държава-членка да проверят дали тя е компетентна на основата на критериите, посочени в настоящия регламент.

Правилата за подготовка и процедурите за предаване на исканията се приемат в съответствие с процедурата по член 27, параграф 2.

Член 18

1. Замолената държава-членка извършва необходимата проверка и се произнася по искането за поемане отговорността за търсещо убежище лице в двумесечен срок от датата, на която е получено искането.

2. В рамките на процедурата за определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище, предвидена в настоящия регламент, се използват преки и косвени доказателства.

3. В съответствие с процедурата по член 27, параграф 2, се съставят и периодически се ревизират два списъка, в които се посочват преките и косвени доказателства в съответствие със следните критерии:

а) Преки доказателства:

(i) Става дума за формални доказателства, които определят компетентността по силата на настоящия регламент, до момента, в който те не бъдат оборени с доказателства в подкрепа на противното.

(ii) Държавите-членки предоставят на комитета по член 27, образци на различните видове административни документи, в съответствие с типологията, установена в списъка на формалните доказателства.

б) Косвени доказателства:

(i) Става дума за индикативни елементи, които, макар и да са оборими, могат да бъдат достатъчни в определени случаи, в зависимост от придадената им доказателствена сила.

(ii) Тяхната доказателствена сила, във връзка с компетентността за разглеждането на молбите за убежище, се оценява за всеки случай поотделно.

4. Изискването на доказателства не бива да надхвърля необходимото за правилното прилагане на настоящия регламент.

5. При липса на формално доказателство, замолената държава-членка признава компетентността си, ако косвените доказателства са логически последователни, могат да бъдат проверени и са достатъчно подробни, за да се установи компетентността.

6. Ако молещата държава-членка е помолила за спешни действия, в съответствие с разпоредбите на член 17, параграф 2, замолената държава-членка прави всичко необходимо за да спази поискания срок. По изключение, когато може да се докаже, че разглеждането на молбите за поемане закрилата на търсещо убежище лице е особено сложна задача, замолената държава-членка може да даде своя отговор след поискания срок, но при всички обстоятелства в рамките на един месец. В този случай замолената държава-членка трябва да информира молещата държава-членка за решението си да отложи отговора, в рамките на първоначално поискания срок.

7. Бездействието в рамките на двумесечния срок по параграф 1 и едномесечния срок по параграф 6 е равностойно на приемане на искането и влече след себе си задължението за поемане отговорността за лицето, включително за подходяща организация на пристигането му.

Член 19

1. Когато замолената държава-членка приеме, че следва да поеме отговорността за молител, държавата-членка, в която е била подадена молбата за убежище, информира търсещия убежище за решението да не разглежда молбата и за задължението да предаде търсещия убежище на компетентната държава-членка.

2. Решението по параграф 1 съдържа мотивите, на които се основава. В него се указва срокът за осъществяване на прехвърлянето, като при нужда съдържа информация за мястото и датата, на която търсещия убежище трябва да се яви, ако пътува до компетентната държава-членка със собствени средства. Това решение подлежи на обжалване или преразглеждане. Това обжалване или преразглеждане няма суспендиращ ефект върху изпълнението на прехвърлянето, освен ако съдилищата или компетентните органи не вземат такова решение за всеки случай поотделно, в случай че националното законодателство позволява това.

3. Предаването на търсещия убежище от държавата-членка, в която е била подадена молбата за убежище, на компетентната държава-членка се осъществява в съответствие с националното право на първата държава-членка, след съгласуване между заинтересованите държави-членки, веднага щом това бъде възможно в практически план и най-късно в шестмесечен срок от приемането на искането за поемането на отговорността или на решението за обжалване или преразглеждане, в случай на суспендиращ ефект.

Ако е необходимо, търсещият убежище се снабдява от молещата държава-членка с временно удостоверение по образец, приет в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 2.

Компетентната държава-членка информира молещата държава-членка, според конкретния случай, за благополучното пристигане на търсещия убежище или за това, че той не се е явил в указания срок.

4. Ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентността се носи от държавата-членка, в която е била подадена молбата за убежище. Този срок може да бъде удължен до максимум една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено поради това че търсещият убежище се намира в затвор или до максимум осемнадесет месеца, ако търсещият убежище се укрие.

5. Възможно е да се приемат допълнителни правила за осъществяването на прехвърляния, в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 2.

Член 20

1. Обратното приемане на търсещо убежище лице в съответствие с член 4, параграф 5 и член 16, параграф 1, букви в), г) и д), се осъществява по следния ред:

а) искането за обратно приемане на търсещия убежище трябва да съдържа информация, позволяваща на замолената държава-членка да провери, че тя е компетентна;

б) поканената да приеме обратно търсещия убежище държава-членка е длъжна да направи необходимите проверки и да отговори на отправеното ѝ искане възможно най-бързо и при всички обстоятелства не по-късно от един месец от сезирането ѝ. Когато искането се основава на данни, извлечени от системата „Евродак“, този срок се намалява на две седмици;

в) ако замолената държава-членка не съобщи решението си в рамките на едномесечния или двуседмичния срок по буква б), счита се, че тя е приела да поеме обратно отговорността за търсещия убежище;

г) държава-членка, която се съгласи да поеме обратно отговорността за търсещо убежище лице, се задължава да приеме обратно това лице на своя територия. Прехвърлянето се осъществява в съответствие с националното законодателство на молещата държава-членка, след съгласуване между заинтересованите държави-членки, веднага щом това бъде възможно в практически план и най-късно в шестмесечен срок от приемане на искането за обратно приемане от друга държава-членка или от решението за обжалване или преразглеждане, в случай че то има суспендиращ ефект;

д) молещата държава-членка информира търсещия убежище за решението за обратното му приемане от компетентната държава-членка. В решението се посочват мотивите, на които то се основава. В него се указва срокът за осъществяване на прехвърлянето, като при нужда съдържа информация за мястото и датата, на която търсещия убежище трябва да се яви, ако пътува до компетентната държава-членка със собствени средства. Това решение подлежи на обжалване или преразглеждане. Това обжалване или преразглеждане няма суспендиращ ефект върху изпълнението на прехвърлянето, освен ако съдилищата или компетентните органи не вземат такова решение за всеки случай поотделно, в случай че националното законодателство позволява това.

Ако е необходимо, търсещият убежище се снабдява от молещата държава-членка с временно удостоверение по образец, приет в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 2.

Компетентната държава-членка информира молещата държава-членка, според конкретния случай, за благополучното пристигане на търсещия убежище или за това, че той не се е явил в указания срок.

2. Ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентността се носи от държавата-членка, в която е била подадена молбата за убежище. Този срок може да бъде удължен до максимум една година, ако прехвърлянето или разглеждането на молбите не е могло да бъде извършено поради това че търсещият убежище се намира в затвор или до максимум осемнадесет месеца, ако търсещият убежище се укрие.

3. Правилата за преките и косвени доказателства и тяхното тълкуване, както и за подготовката и реда за предаване на исканията, се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 2.

4. Възможно е да се приемат допълнителни правила за осъществяването на трансфери, в съответствие с процедурата, предвидена в член 27, параграф 2

ГЛАВА ШЕСТА

АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 21

1. Всяка държава-членка съобщава на която и да било държава-членка, която поиска това, онези лични данни, касаещи търсещия убежище, които са необходими, релевантни и в разумен обем с оглед:

а) определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище;

б) разглеждане на молбите за убежище;

в) изпълнение на всяко задължение, произтичащо от настоящия регламент.

2. Информацията по параграф 1 може да обхваща само:

а) лични данни на търсещия убежище, а, където е необходимо, и на членовете на неговото семейство (пълно име, а при нужда и фамилия преди брака; прякори или псевдоними; националност – настояща и предишна; дата и място на раждане);

б) документи за самоличност и пътни документи (номер, срок на валидност, дата на издаване, орган, издал документа, място на издаване и т.н.);

в) друга информация, необходима за установяване самоличността на търсещия убежище, включително пръстови отпечатьци, които са обработени в съответствие с Регламент (ЕО) № 2725/2000 г.;

г) местата на пребиваване и изминатите маршрути;

д) документи за пребиваване или визи, издадени от държава-членка;

е) мястото, където е била подадена молбата;

ж) датата, на която е била подадена което и да било предишно молба за убежище, датата, на която е била подадена настоящото молба, на какъв етап се намира производството и съдържанието на взетото решение, ако има такова.

3. Освен това, стига това да е необходимо за разглеждането на молбите за убежище, компетентната държава-членка може да поиска от друга държава-членка да я уведоми за мотивите, посочени от търсещия убежище в подкрепа на молбите му, а, при нужда, и мотивите за всяко решение, взето по отношение на търсещия убежище. Държавата-членка може да откаже да отговори на отправеното към нея искане, ако съобщаването на подобна информация е в състояние да навреди на съществени интереси на държавите-членки или на закрилата на свободите и на основните права на засегнатото или други лица. При всички обстоятелства, съобщаването на исканите сведения подлежи на писменото съгласие на търсещия убежище.

4. Всяко искане на информация се мотивира, а когато има за цел да се провери дали съществува критерий, който е в състояние да повлече след себе си компетентността на замолената държава-членка, посочва на кое непряко доказателство, включително релевантна информация от достоверни източници за пътищата и начините, по които търсещите убежище влизат на територията на държавите-членки, или на коя конкретна и подлежаща на проверка част от молбата на търсещия убежище се основава то. Понятно е, че подобна релевантна информация от достоверни източници сама по себе си не е достатъчна за да се определи компетентността и компетентността на държава-членка по силата на настоящия регламент, но тя може да допринесе за оценяването на други указания, които са свързани с конкретното лице, което търси убежище.

5. Замолената държава-членка е длъжна да отговори в рамките на шест седмици.

6. Обменът на информация се извършва по искане на държава-членка и може да стане само между органи, за чието посочване от всяка държава-членка е била уведомена Комисията, която от своя страна информира другите държави-членки за това.

7. Обменената информация може да бъде използвана само за целите, предвидени в параграф 1. Във всяка отделна държава-членка подобна информация, в зависимост от вида си и от правомощията на приемащия орган, може да бъде съобщена само на органите и съдилищата, на които са вменени функциите по:

а) определяне на държавата-членка, компетентна за разглеждането на молбите за убежище;

б) разглеждане на молбите за убежище;

в) изпълнение на всяко задължение, произтичащо от настоящия регламент.

8. Държавата-членка, която предава информацията, следи тя да е точна и актуализирана. Ако се окаже, че тази държава-членка е предала неточна информация или такава, която не би трябвало да бъде предадена, приемащите държави-членки се информират за това незабавно. Те са длъжни да коригират тази информация или да я изтрият.

9. Търсещият убежище има правото да бъде информиран, по негово искане, за всякакви касаещи го данни, които се обработват.

Ако той установи, че тази информация е била обработена в нарушение на настоящия регламент или на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ¹, по-специално защото е непълна или неточна, той има право да иска поправяне, различаването или блокирането ѝ.

Органът, който извършва поправянето, заличаването или блокирането на данните, информира за това, в зависимост от конкретния случай, предаващата или приемащата тази информация държава-членка.

10. Във всяка заинтересована държава-членка предаването или получаването на обменена информация се отбелязва в личното досие на всяко заинтересовано лице и/или в регистър.

11. Обменената информация се съхранява за срок, не по-дълъг от онзи, който е необходим за целите, за които е обменена.

12. Ако данните не са обработени автоматично или не се съдържат, или не са предназначени да бъдат въведени във файл, всяка държава-членка предприема подходящи мерки за да осигури спазването на този член чрез ефективни средства за контрол.

Член 22

1. Държавите-членки съобщават на Комисията органите, които са отговорни за изпълнението на задълженията по настоящия регламент, и следи тези органи да разполагат с нужните ресурси за да изпълняват своите задачи и, по-специално, за да отговарят в предписаните срокове на искания за информация, искания за поемане на отговорността и искания за обратно приемане на лица, търсещи убежище.

¹ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

2. Правилата, отнасящи се до въвеждането на обезопасени средства за предаване на данни по електронен път между упоменатите в параграф 1 органи за предаване на искания и с цел гарантиране автоматичното получаване от изпращачите на електронно потвърждение за доставянето им, се създават по реда на член 27, параграф 1.

Член 23

1. Държавите-членки могат да установяват помежду си на двустранна основа административни договорености във връзка с практическите детайли по изпълнението на настоящия регламент, с цел да улеснят неговото прилагане и да повишат неговата ефективност. Тези договорености могат да имат за предмет:

- а) обмен на служители за връзка;
- б) опростяване на процедурите и скъсяване на сроковете за предаване и разглеждане на исканията за поемане на отговорността или за обратно приемане на търсещите убежище;

2. Договореностите по параграф 1 се съобщават на Комисията. Комисията проверява дали договореностите по параграф 1, буква б) не нарушават разпоредбите на настоящия регламент.

ГЛАВА СЕДМА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

1. Настоящият регламент заменя Конвенцията за определяне компетентна държава за разглеждането на молби за убежище, която е подадена в една от държавите-членки на Европейските общности, подписана в Дъблин на 15 юни 1990 г. (Дъблинска конвенция).

2. Независимо от това, за да се осигури приемствеността на разпоредбите, уреждащи определянето на държавата-членка, компетентна за молба за убежище, когато молбата за убежище е била подадена след упоменатите в член 29, параграф 2, обстоятелства, които са в състояние да повлекат след себе си компетентността на държава-членка по силата на настоящия регламент, се взимат под внимание, дори ако предшестват тази дата, с изключение на упоменатите в член 10, параграф 2 обстоятелства.

3. Когато в Регламент (ЕО) № 2725/2000 г. се прави позоваване на Дъблинската конвенция, това позоваване се разбира като позоваване на настоящия регламент.

Член 25

1. Сроковете, предвидени в настоящия регламент, се изчисляват по следния начин:

а) ако даден срок, изразен в дни, седмици или месеци, трябва да се изчисли от момента, в който настъпва дадено събитие или се извършва дадено действие, денят, в който настъпи това явление или се извърши това действие, не се включва в този срок;

б) даден срок, изразен в седмици или месеци, завършва с изтичането на деня, който, през последната седмица или месец, носи същото име или число, както денят, през който е настъпило събитието или е било извършено действието, от които следва да се отчита срокът. Ако, в рамките на срок, изразен в месеци, денят, на който той трябва да изтече, не настъпва през последния месец, срокът завършва с изтичането на последния ден от този месец;

в) в сроковете се включват съботните, неделните дни и официалните празници във всяка от заинтересованите държави-членки.

3. Исканията и отговорите се изпращат с използване на всякакви средства, предоставящи доказателство за получаването.

Член 26

По отношение на Френската република, настоящият регламент се прилага само за нейната европейската територия.

Член 27

1. Комисията се подпомага от комитет.

2. В случай че се извършва позоваване на този параграф, прилагат се разпоредбите на членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Предвиденият в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО срок се определя на три месеца.

3. Комитетът приема свой вътрешен правилник.

Член 28

Най-късно три години след датата, упомената в член 20, параграф 1, Комисията докладва пред Европейския парламент и Съвета за прилагането на настоящия регламент и при нужда предлага нужните изменения. Държавите-членки предават на Комисията всяка информация, която е подходяща за изготвянето на този доклад, най-късно шест месеца преди да изтече този срок.

След като представи този доклад, Комисията се отчита пред Европейския парламент и Съвета за приложението на настоящия регламент едновременно с представянето на докладите си относно въвеждането на системата „Евродак“, предвидени в член 24, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 2725/2000 г.

Член 29

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага за молби за убежище, които са подадени след първия ден на шестия месец след влизането му в сила и, считано от тази дата, ще се прилага за всяко искане за поемане на отговорността или за обратно приемане на търсещи убежище лица, независимо от датата, на която е подадена молбата. Държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, представена преди тази дата, се определя в съответствие с критериите, изложени в Дъблинската конвенция.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и е пряко приложим в държавите-членки, в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на 18 февруари 2003 година.

За Съвета:
Председател
N.Christodoulakis